

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Pentru Agru

În istoria Bisericii vremile noastre vor fi trecute ca epoca »Acțiunii Catolice«. — Se pare că noi înțelegem cam greu adevărurile elementare și ne mișcăm încet și târziu în urma altora. Așa stăm cu »Acțiunea catolică« înjghebată în Agru. Merge încet, fiindcă prea puțini îi înțelegem rosturile. Deși poate că nu-i departe vremea, când vom avea mare nevoie de el. — De aceea suntem deosebit de veseli că cel puțin înălții noștri Arhieri nu l-au uitat. Dovadă ultimul cercular al Prea sfințitului ALEXANDRU dela Baia-Mare, care trece dela îndrumările platonice la măsurile concrete pentru o temeinică organizare: mai întâi rapoarte precise dela toți preoții despre actuala situație, apoi un congres de constituire a organismului diecezan — Reținem din frumoasa scrisoare arhierescă celea ce urmează:

Ne este încă tuturor în proaspătă memorie însuflețirea cu adevărat impresionantă, care a însoțit, în toamna anului 1929, mișcarea dela Blaj pentru înființarea „Asociației Generale a Românilor Uniți“.

Iar ceice au avut norocul să poată participa la primul congres general al acestei asociații, ținut în toamna anului trecut pe teritoriul Eparhiei noastre, la Sighet, au rămas cu impresia, că AGRU-l bisericii noastre a nimerit calea cea mai bună pentru captarea și canalizarea în alvia cerută de împrejurări a atâtor energii latente, cari, în lipsa ei, se iroseau până acum în frământări sterile, lipsite de chiagul dătător de viață al organizării.

Prin chiar acest întâiu congres general al AGRU-lui, Eparhia noastră s'a resimțit mult de binefacerea acestei asociații, și preoții cari s'au grăbit să treacă statutele ei în realizări concrete — cum sunt destule, cu deosebire în Maramureșul nostru scump — au bucuria de a fi găsit în cadrele ei un sprijin puternic pentru nouile forme ale pastorației moderne, cerute de spiritul vremii.

Mai este însă foarte mult de făcut pe terenul acesta și ne lipsește, între altele, chiar organismul central diecezan, merit a fi îndrumător pentru problemele de orice natură ale rețelei de organizații care trebuie să prindă, cât mai fără întârziere, într'un tot armonios mișcarea, atât de importantă pentru viitorul bisericii noastre, a Asociației generale a mirenilor ei. De aceea am vorbit că dacă preocupări de alt ordin, mai strict administrativ, ne-au împiedecat până acum dela îngrijire mai deosebită a chestiunilor AGRU-lui, e bine să așigăm măcar acum, în preajma noului congres general din toamna acestui an, puterea și folosul imens al acestei organizații, căutând a ne desăvârși organizarea eparhială și a face din ea o celulă vie și dătătoare de viață.

Indemnăm deci în Domnul pe toți Frații preoți din pastorație, să se ocupe cât mai intensiv de această chestiune, făcând tot posibilul ca organizațiile existente să nu piară, iar acolo unde nu le avem să iee ființă... Problema AGRU-lui merită cel mai mare interes din partea tuturor și ne place să credem că preoțimea Eparhiei Noastre — dela destoinicia și agilitatea căreia atârână atât de mult rezultatul mișcării — se va dovedi a fi la înălțime și în această direcție.

Educația tinerimei

In nota falșității — Pe povârniș — In jurul programei analitice

de A. C. ALBINUS

E de netăgăduit, că nu poate să fie o datorie mai sfântă pentru părinți și o însărcinare mai onorifică pentru un om, decât conducerea și îndreptarea tinerimei. Pentru că în inima tinerilor ascunde comori nebănuite: noua generație poartă în sufletul lor viitorul Bisericii și al neamului.

Și azi, mai mult decât oricând, e nevoie de a sădi în sufletele tinere religiozitatea. Căci nota vremilor noastre e falșitatea. Azi, în secolul radiofoniei, televiziunii, telemecanicei, — minuni ale științei moderne, care, la dreptul vorbind, ar trebui să ne facă explicabile atâtea însușiri ale eternului Creator —, pare că lumea se îndepărtează tot mai mult de El.

Sofistica unor bărbați de știință, e adevărat că de a doua mână, care știu că numai pe această cale a negațiunii pot să-și câștige un nume, înstreinează mintea omului modern; iar literatura ieftină și senzațională, atâtea piese de teatru și de cinema pernicioase, pictura modernă cu nudurile sale, coreografia excitantă de sensualitate, presa pusă în serviciul indiferentismului și ateismului, toate toate recesc inima tinerimei și o fac inaccesibilă darului și dragostei lui Dumnezeu.

Viața modernă, cu ritmul său precipitat, mărește haosul. Crize pline de primejdii se perândă. Abia se găsește leac pentru una, când alta, și mai formidabilă, se ivește. Haosul economic și financiar are, par'că, o repercusiune covârșitoare și asupra lumii spirituale și morale. Și aci, criză de idei. Suntem martorii stupefiați ai unui procedeu uimitor: la fel cu unele trusturi de peste Ocean care, pentru a evita scăderea prețurilor, au nimicit recoltele din anii trecuți, unii novatori se năzuiesc să nimicească roadele veacurilor trecute, în materie de morală și îndrumare sufletească. Dogmele creștine sunt socotite învechite; morală creștină, perimată; întreg creștinismul li se pare ca o epavă sortită la pierire. Zeul lumii moderne poate fi, după unii, numai munca, după alții, naționalismul integral. Uită că nici munca, nici naționalismul, nu pot să alcătuească o religie. Munca, fără Dumnezeu, e o corvadă care face din oameni sclavi. Naționalismul, fără credință, duce la anihilarea vieții sociale. Nimicind creștinismul și morală lui, ai secat izvorul care îndulcește munca și nobilează patriotismul.

Față de năzuința tot mai accentuată de a abate educația tinerimei din vechea albie creștină, trebuie să răspundem cu o împotrivire energetică. E în joc viitorul. Pentru că generația nouă poartă viitorul în sufletul său. Și, dacă am omorât ori am lăsat să fie omorât sufletul tineretului, iată, atunci viitorul nostru

l-am omorât. Ceice au menirea măreață de a forma sufletul unor noi generații, să țină minte că patria și omenirea are nevoie de generații pline de nădejde, de credință, de voință și de putere. Și, aceste generații nu pot crește decât în umbra Bisericii, nutrindu-se cu hrana neplăcută lăsată nouă de Mântuitorul.

*

În vâlmășagul de legi și regulamente noi școlare, este una care pare că va fi statornică: legea care introduce din nou clasa VIII în liceele noastre. Nu înseamnă a fi pro-roc, prevăzând că, în curând, acelaș lucru se va face și la școlile normale. Noua situație impune revizuirea programei analitice pentru religie. Și, poate, cea mai fericită rezolvare ar fi să se revină, treptat, începând cu acest an școlar, la vechea programă, cu Catehism în cl. I, Mica Biblie în a II și III, cu Liturgica în cl. IV, cu Dogmatica în a V, Morala în a VI, Istoria bisericească în cl. VII și cu Apologetica în ultima clasă. În tot cazul, istoria bisericească va trebui să treacă într'o clasă mai superioară; experiența din cei patru ani trecuți arată că în clasa IV, înainte de ce ar fi trecut elevii istoria profană, istoria bisericească nu dă rezultatele admirabile ce se așteaptă dela acest studiu.

Comisia catehetică va cumpăni chestiunea.

Dela Lugoj. Joi, în 3 Sept. c. s'a ținut la Lugoj o remarcabilă ședință a *Consistorului plenar*, convocat de P. S. Sa episcopul ALEXANDRU în vederea unor chestiuni de mare importanță pentru dieceza, atât sub raport spiritual cât și material. Cu toată mizeria zilelor, au alergat la chemarea Păstorului protopopii și delegații clerului din toate părțile. Erau doar la ordinea zilei probleme de mare importanță, mai ales în zilele noastre de urgență, de pomenite Prea-sfințitul în călduroasele cuvinte cu cari a salutat aleasa adunare.

Așa este chestiunea *fondului de pensii*, la care au trecut acum și din noul teritoriu atașat eparhiei din dieceza de Oradea, o seamă de văduve, orfani și un preot penzionar. Din capitalul de 470.000 Lei, primit dela Oradea, ei nu pot primi ajutoarele pe cari le-ar avea acolo, unde au plătit cotizații o viață întreagă. Problemă grea, discutată larg și temeinic. În concluzie: văduvele și orfanii veniți din dieceza Orăzii s'au primit membri ai fondului de pensii din Lugoj, cu toate drepturile și datorile celor vechi, dându-li-se voie să adreseze și un memoriu Ordinariatului Oradea, care va fi rugat să le întregească ajutoarele din fondurile de-acolo. — În aceeaș vreme Ven. Ca-

plătu din Lugoj a fost rugat să ia toate măsurile pentru ca fondul de pensuni să ajungă la maxima rentabilitate cu puțință.

Altă problemă: „fondul dicezan”, înființat la 1919 cu scop foarte frumos, dar față de care parohiile nu și-au împlinit obligațiile. S'a hotărât deci, ca parohiile să-și plătească restanțele, în timp de 5 ani. Iar pentru viitor parohiile se vor împărți în diferite categorii și vor plăti anual 1000, 750, 500, 250 și 100 Lei.

S'a discutat apoi, cu teme, chestiunea Agru-lui și situația lui în eparhie. S'a hotărât a se începe în parohii organizarea de mici asociații religioase, cari să cultive în special *Apostolatul rugăciunii*, spre a servi de teme organizării complete a Agru-lui. — O telegramă s'a trimis on. guvern, cerând să se plătească și preoștii salariile atât de întârziate. — Pentru administrarea averilor bisericesti s'a primit regulamentul dela Blaj, în vigoare și la Oradea, din 1926.

În legătură cu Consistorul plenar s'a ținut și *adunarea generală a Reuniunii de misiuni*. — Președintele, pâr. N. Brinzeu, a închinat frumoase cuvinte memoriei regretatului S. Voștinar, fost secretar. Apoi a făcut o privire asupra activității de un an a reuniunii. A putut constata cu bucurie că s'au ținut 19 misiuni, 3 exerciții spirituale, 3 inaugurări de reuniuni mariane etc. S'a relevat efectul admirabil ce l-a avut în popor introducerea binecuvântării cu sf. euharistie. Situația materială a reuniunii încă e bună. Socotind și valoarea cărților, din depozit, editate de reuniune, averea ei face 320.000 Lei. — Secretar a fost ales pâr. Iuliu Rațiu.

De încheiere P. S. Sa. episcopul a avut cuvinte de caldă recunoștință și indemn la continuarea unei activități atât de binecuvântate.

Catolicii vechi în congres. Mâna de rătăciți ce mai stăruie încă în shisma îngâmfatului Döllinger de tristă amintire, s'a adunat, prin puținii săi reprezentanți, în congres, la Viena, în ziua de 7 Sept. c. pentru trei zile. cât a durat această convenire de autosugestie. Din partea Românilor ortodocși, precum scriu ziarele, a luat parte I. P. S. Nectarie al Bucovinei; ca delegat al Sf. Sinod. — Fără comentariu.

Secerișul e bogat...

— Graiul cifrelor —

Porunca dumnezească: Mergând învățați toate neamurile, n'a încetat, și nu va înceta până nu se va împlini întocmai, să pună pe drumurile apostoliei suflete dintre cele mai alese ale bisericii Domnului. Expoziția misionară din Roma, și anul acesta cea din Paris, au arătat lumii sforțările uriașe ce le fac misionarii catolici pentru aprinderea luminii lui Hristos în părțile de pământ ce zac încă în întunec și umbra morții, au pus în vedere tuturor mijloacele de cari se folosesc și au orientat, pe toți câți s'au interesat, asupra rezultatelor obținute.

Icoana câștigată astfel umple de sfântă mândrie și încredere sufletele catolice, căci e dovada vie a Spiritului ce lucrează și cucerește prin biserica Romei. Nu e însă completă, deoarece nu aduce, în întregime, și latura de umbră a fetei pământului: răspândirea rătăcirilor, botezate creștine, și a celor necreștine, păgâne, ori lipsite de orice crez religios.

Sarcina aceasta și-au luat-o și s'au achitat de ea cu vrednicie pâr. A. d'Espierres și d. Paul Lesourd. Primul a publicat în 1929 opera de orientare statistică: *Les religions dans les différents pays du monde*; al doilea a scos anul acesta lucrarea de același gen: *L'Année missionnaire*, în temeiul cărora excelenta „Documentation Catholique” Nr. 577 din 29 August c. aduce date amănunțite privitor la numărul adeptilor diferitelor concepții religioase ce stăpânesc lumea, după continente și țări.

Spațiul restrâns al foii noastre ne face cu neputință redarea în întregime a datelor acestora extrem de interesante. Redăm, totuși, și noi, tabloul religiilor lumii, după continente, cu totalizările și cu % mondiale la fiecare parte, ca la urmă să dăm totalul global. Iată deci cum se prezintă acest tablou:

Africa număr: *Catolici:* 5.387.678 (3.80%); *protestanți:* 4.554.206 (3.5%); *ortodocși:* 4.549.519 (3.40%); *jidovi:* 382.376 (0.3%); *musulmani:* 61.907.828 (37.10%); *budhiști:* 110.000 (0.10%);

confucianiști: —; *hinduiști:* —; *șintoști:* —; *păgâni:* 72.307.905 (51.20%); *fără religie:* —; *necunoscuți:* 776.830 (0.6%). — Total: 140.066.342 suflete.

America (cea de Nord și cea de Sud; împreună): *Catolici:* 125.569.405 (53.1%); *protestanți:* 36.138.802 (15.40%); *ortodocși:* 963.000 (0.40%); *jidovi:* 4.222.828 (1.80%); *musulmani:* 253.452 (0.10%); *budhiști:* 13.369 (0%); *confucianiști:* 27.114 (—%); *hinduiști:* 24.233 (—%) *șintoști:* —; *păgâni:* 2.336.548 (10%); *fără religie:* 65.674.647 (27.80%); *necunoscuți:* 1.332.046 (0.40%); — Total: 236.546.494 suflete.

Asia: *Catolici:* 17.038.874 (1.70%); *protestanți:* 4.566.458 (0.50%); *ortodocși:* 4.88.087 (0.50%); *jidovi:* 284.103 (—%); *musulmani:* 178.595.889 (17.90%); *budhiști:* 199.338.263 (20%); *confucianiști:* 304.000.000 (30.50%); *hinduiști:* 223.989.585 (22.50%); *șintoști:* 16.644.437 (1.70%); *păgâni:* 46.482.901 (4.60%); *fără religie:* —; *necunoscuți:* 1.024.435 (0.10%). Total: 996.844.033.

Europa: *Catolici:* 201.855.000 (42.90%); *protestanți:* 113.819.400 (24.30%); *ortodocși:* 120.710.175 (25.80%); *jidovi:* 10.842.168 (2.30%); *musulmani:* 8.235.525 (1.80%); *budhiști:* —; *confucianiști:* —; *hinduiști:* —; *șintoști:* —; *păgâni:* —; *fără religie:* 10.928.498 (2.80%); *necunoscuți:* 1.339.625 (0.60%). — Total: 467.726.291 suflete.

Oceania: *Catolici:* 1.987.308 (22%) *protestanți:* 5.604.160 (62.40%); *ortodocși:* 364.041 (4.10%); *jidovi:* —; *musulmani:* 4.400 (0.10%); *budhiști:* —; *confucianiști:* —; *hinduiști:* —; *șintoști:* —; *păgâni:* 1.022.463 (11.20%); *fără religie:* —; *necunoscuți:* 8.802 (0.20%). — Total: 8.491.174 suflete.

Totalul mondial al singuratiilor religii se prezintă, așa dar, în felul acesta: *Catolici:* 351.839.665 (19%); *protestanți:* 164.683.026 (8.90%); *ortodocși:* 131.460.822 (7.10%); *jidovi:* 16.831.475 (0.90%); *musulmani:* 338.997.544 (13%); *budhiști:* 199.461.632 (10.80%); *confucianiști:* 304.027.114 (16.40%); *hinduiști:* 224.008.819 (12.10%); *șintoști:* 16.644.437 (0.90%); *păgâni:* 122.239.817 (6.60%); *fără religie:* 76.598.195 (4.10%); *necunoscuți:* 4.481.738 (0.20%).

Totalul global va să zică: 1.850.174.334 suflete pentru întreg rotogolul pământului.

Foia „Unirii”

Sfântul Sinod

Un capitol din mărturisirile episcopului Visarion Puiu*)

În curtea celei mai ruinate biserici din mijlocul Bucureștilor și în imediata apropiere de patriarhie, adevărat la biserica „Antim”, se

*) Preasfințitul Visarion Puiu, episcop al Hotinului, a dat publicității, zilele acestea, o carte despre care se va vorbi mult și aprins. I-a zis: „Glas în pustie” (Chișinău, „Cartea Românească”, 1931 pg. 170), fiindcă ea prezintă încercările, rămase zadarnice, ce a făcut pentru îndreptarea stărilor din biserica ortodoxă. Triste și rele, din vina conducătorilor. Cu un curaj impunător, înaltul ierarh a luat bisturiul de chirurg, pentru a tăia fără milă în rana deschisă. Vor fi, de sigur, strigăte de durere. Nu știm însă dacă va urma vindecarea. Autorul însuși se îndoiește. Mai ales până ține actuala organizație cărmuitoare. O urmare însă va trebui să aibă: Sfântul Sinod nu va putea lăsa fără cuvânt acest glas revoluționar. Il va putea osândi însă pe episcopul de Hotin? Cu greu, fiindcă Sfântul Sinod este acuzat; ori, e cu neputință ca acuzatul să judece pe acuzator. Atunci cine? Alt for nu este. Așa-i când ești autochefal fără cap! — Dar asta nu ne privește. Și dacă reproducem câteva pagini din pomenita carte, o facem cu un singur gând. Și anume: atacați adese de conducătorii ortodoxiei, noi le-am spus că ar face mai bine să-și vadă de propriile necazuri și pe noi să ne lase în pace. Și pentru asta am fost învinuiți că atacăm și disprețuim biserica ortodoxă. Cartea Preasfințitului Visarion, din nefericire, ne justifică cu vârf și îndesat. N. R.

găsește un imobil, în care au loc în zilele noastre ședințele celui mai înalt for de conducere a bisericii ortodoxe române, numit sfântul Sinod. (Acest lucru nu împiedică pe membrii sfântului Sinod, ca și pe însuși capul bisericii, să vadă, și să treacă nepăsători pe sub clopotnița ruinată și pe lângă numita biserică, fără să avizeze la o grabnică restaurare a frumuseții arhitectonice în care a fost construită).

Din holul principal al acestui local, impunător prin coloanele sale greoaie, se intră în dreapta și în stînga în câte o sală de ședințe, dintre care cea din dreapta este astăzi pentru sfântul Sinod, luminată prin tavan, (reamintind tuturor probabil pogorîrea luminii și a inspirației sfântului Duh de sus), cu un interior ce aduce mai corînd a sală de berărie, cu pereți simpli, ce se termină spre tavanul de sticlă prin linii gotice, cu o singură icoană săracă, cu trei șiruri de fotolii comode și cu două (?) fotoburi pe estrada prezidențială. Un interior rece și apăsător, ca al unei sale de francmasoni, departe de a provoca în sufletul celor ce intră atmosfera sufletească ce ar evoca vremi de rodnică muncă prin portretele marilor ierarhi din trecut sau prin tablouri cu scene însemnate din istoria bisericească, deoarece cîrmuirea centrală nu a avut grija să le procure și să împodobiască interiorul sălei nici după atîția ani dela zidirea acestui local sinodal.

Dar, precum starea ruinată a bisericii Antim denotă nesimțire, așa interiorul trist și sărac al salei de ședințe arată o încăpere ce răsună numai de vorbărie deșartă, de hotăriri sterpe și de vreme necută fără roade pentru viața și instituțiile bisericii ortodoxe române. Cruda realitate este tocmai așa. Sinodul se adună fără un program de lucru și ia hotăriri ce nu se mai împlinesc, amînînd pururea chestiunile însemnate, — fiind alcătuit din oameni fără pregătire specială, fără programe de acțiune și fără a face dări de seamă cuiva.

Odinioară, cu alcătuirea sinodală de atunci, tot din sala aceasta porniau rîndueli și hotăriri bune, oglindite suficient în desbaterile, care fiind stenografiate, redădeau și sforăli cu sforțări retorice ca ale mitropoliților Conon și Pimen, dar și raționamente sentențioase ca ale mitropolitului Atanasie Mironescu. Iar fiind tipărite, se dădea posibilitate clerului, să știe ce se face în acest înalt for bisericesc și se puneau prin asemenea publicare o legătură între Sinod și clerul întregii țări. Și aveau loc pe atuncea câte două sesiuni pe an. Astăzi, din dorința patriarhului Miron, desbaterile nu se mai stenografiază, biroul alcătuește sumarele pentru ședințe într'un fel, și pentru arhivă cu modificările voite, iar clerul nu cunoaște nimic din chestiunile pisălogite, decît doar din nebuloasele comunicări date reporterilor de către birou spre a fi publicate în ziarele politice.

Cum se vede din cele de mai sus, secerișul este enorm. Un miliard, două sute două milioane, o sută nouăzeci mii, opt sute douăzeci și unu de locuitori ai globului idee n'au de vestea cea bună a Mântuitorului Hristos. Și câți nu sunt și dintre cei trecuți în matriculele botezaților, cari cresc și trăiesc cu totul străni învățăturii și vieții creștine, de așa, că trebuie depuse aceleași stăruințe, ca priatre păgâni și sălbatici, pentru a-i reîncreștina?

Cu toate acestea nu-i îngăduit să se tulbure sufletele noastre. Noi facem parte din ceata celor care au primit cuvântul Biruitorului lumii: *Ind izoni!* Și stim că mai curând ori mai târziu, *Evangelia*, negreșit, se va vesti la toată făptura, ori câte greutăți vor împiedeca această veste. Misionarii Romei papale sunt conștii că luptând în acest semn — cum și fac aievea — vor învinge și bucuria învingerii acum parțiale, mai apoi definitive, nimenea nu o ia și nu va lua-o în veac dela ei. Căci când eu noi este Dumnezeu, cine poate lupta cu izbândă deplină împotriva noastră!

Marin Barbu-Bănățeanu

Printre credincioși. Afară de puține parohii din formația anterioară concordatului, (protop. Bocșei), *P. S. Alexandru al Lugojului* își vizitase deja întreaga eparhie, urmând acum să mai cerceteze și pe cei rămași încă necercetați, pe lângă toate așteptările lor. Schimbarea survenită prin atașarea dela Oradea la Lugoj a mai multor parohii a schimbat însă și acel gând, aducând pe primul plan aceste de curând căpătate parohii, ce vor avea fericirea să-și vadă noul Păstor și Părinte în zilele de 12—23 Septembrie c.

Itinerarul acestor vizite canonice s'a fixat așa: Nădlac (12—13); Șeitin (14); Semlac (15); Bărzava, cu filia Baia (16); Giulița, cu filia Dumbrăveni (17); Șimand și Sinteia (18); Chereș (19); Șiria și Galșa (20); Minișul de sus și Minișul (21); Mocrea și Bocșig (22). Sfârșitul acestui drum apostolic va fi la Gurba, în ziua de 23 Septembrie c.

Cuvântul Domnului, vestit de Înaltul Ierarh

Deacea, nu e de mirare, dacă activitatea acestui for este astăzi mult criticată, de vină însă este nu numai alcătuirea lui prezentă, ci îndeosebi conducătorul, care par-că înadins îi îndepărtează sesiunile una de alta, și mai ales întârzie dezbaterile a o mulțime de chestiuni, ce de ani de zile au rămas nerezolvate, întârziind dezvoltarea Bisericii, ca și când ar fi el însuși francmason, sau de altă confesiune.

* * *

Din cine este alcătuit Sinodul?... Dintr-un vechiu mitropolit, ce pisălogește sforăitor fraze răsuflă pline de ignoranță, precum o veche flașnetă redă fals cîntece învechite și nesuferite; un alt mitropolit giovine, anchilozat de mîndrie, încrezut și înfumurat, element care a întârziat o serie de lucruri bune în biserică aceasta, precum a fost legea unificării, a reorganizării școalelor teologice, și altele, și din alți doi mitropoliți, niște bieți incolori și de niciun soi de pricopseați, două zero, fără darul aritmetic de a adăoga ceva valorii sinodale.

Vine, apoi, un mozaic ciudat de episcopi, dintre care unii aproape octogenari, deci oboșiți și numai pretențioși, aleși pentru un trecut mai mult politic decît bisericesc, apoi, un grup de câțiva figuranți, printre care se sbat vre-o doi inși, cari ar dori ceva, dar rămîn neascultați, și tot așa câțiva arhierii, care prin nimic deosebit nu au marcat pînă acum vre-o nădejde pentru viitor.

Peste toți aceștia e patriarhul, lipsit de

ca de unul ce are deosebită putere, suntem siguri că va pătrunde adînc în suflete, mîngăindu-le și întărindu-le în aceste vremuri de primejdii pline.

In Cruce am nădejde...

*De câte ori simțesc durere
In trupul meu și pățimesc,
Adevărata mîngăiere
Numai în Cruce o găsesc.
In Cruce am nădejde mare:
Pe ea a fost doar fîntuit
Acela, ce cu îndurare
Pe mulți de boale-a mîntuit!*

*Când lupt cu poște necurate
— Izvoritoare de venin,
Cu sfînta Cruce atîcate
Le-alung și 'n grabă nu revin.
In cruce am nădejde mare:
Pe ea a fost doar pironit
Acel, ce fără de cruțare
Și diavolii i-a izgonit!*

*Când pizmă, ură și mînie
Din întunec mă pîndesc,
Zmerit, cu adîncă cucerie
La sfînta Cruce mă gîndesc.
In Cruce am nădejde mare:
Pe ea a fost doar ridicat
Acela, ce cu brațu-i tare
Iadul și moartea a stricat!...*

Pr. Aurel Papiu

Pace în Italia. Sbenugiala fascistă a obosit și a cerut pace. Conversațiunile începute în vremea din urmă între delegații Sfîntului Scaun și ai guvernului italian au dus la un acord deplin. Spre marea bucurie a creștinilor din lumea întreagă, și spre imensul folos al Italiei, care de-acum va putea vedea liniștită de aite necazuri, de cari nu prea duce lipsă.

În fond, acordul constată și aprobă ceace a fost. Dreptul bisericii la educația tineretului rămîne neștirbit și organizațiunile „Acțiunii

catolice, inclusive cele ale tineretului, rămîn în viață și își vor continua activitatea binefăcătoare. — Trebuia, totuși, să aibă și guvernul fascist o justificare. De formă cel puțin. Altfel ce s'ar alege de proverbiala mîndrie mussoliniană? S'a decretat, prin urmare, ca pe viitor „Acțiunea Catolică” să fie esențialmente diecezană, depinzând de episcopi, cari vor numi pe conducători. Și anume nu din persoanele cari au făcut parte din partidele politice opuse guvernului. „A. C.” nu face politică și în formele externe de organizare se va abține dela tot ce e „propriu și tradițional partidelor politice”. Nu va alcătui nici syndicate profesionale, pe meserii, ori asociații atletice-sportive, secțiunile interne profesionale existente actualmente urmărind numai propriile scopuri de ordin religios și spiritual, recreativ și educativ. Acestui scop vor corespunde și drapelele și insigniile lor, cari nu pot fi altele decît treicolorul național ori stindarde și embleme religioase.

Deci: rămîn toate cum au fost. Atîta doar, că guvernul fascist a obligat organizațiunile „Acțiunii Catolice” să asculte... de episcopi și să urmărească numai scopuri religioase și spirituale. Adecă: să-și observe statutele. Cum au făcut și în trecut. — Pentru atîta, evident, a fost păcat de burzuliala napoleoniană. Măcar de-ar servi de învățătură pentru viitor!

Congresul dela Odorhei al ungarilor catolici. S'a ținut în zilele de 5 și 6 Septembrie c. în mijlocul unei însuflețiri ușor de înțeles și cu participarea unui public foarte numeros.

Începutul, firește, s'a făcut în biserică, cu un sărbătoresc *Veni sancte Spiritus*, după care a urmat vorbirea ocazională a pr. Csipak. În continuare vin la cuvînt, în ziua dintăiu, prof. Biró, detestând, prăpastia ce s'a săpat între popor și intelectuali, din vina acestor din urmă. Cuvîntul tinerimei îl aduce alt orator, stăruintă cu vădită mîndrie asupra legăturilor ce există între tinerimea catolică maghiară și cea franceză.

Academia catolică și-a ținut și ea ședința

energie, de voință și de spirit organizator lipsit și de organizarea sinodală permanentă pe care nu o vrea (vom arăta în curînd din care motive), și care nu poate da acestui Sinod nici viață, nici puterea trebuitoare, și deci, nici autoritatea cerută.

În asemenea condițiuni, cu drept cuvînt, clerul conștient se întreabă, care este rostul acestui înalt for, ce nu este în stare să determine, nici reorganizarea bisericii, nici ridicarea prestigiului clerului, nici activitatea rodnică atît de mult așteptată în zilele noastre, dela cler, prin legiuri înțelepte și radieri culturale mult trebuitoare.

* * *

Cine sunt vinovații unei asemenea stări de lucruri?... Întîi guvernele politice, care, și din ignoranță și din calcule vinovate, au dorit ca biserică, al căreia rost nu-l înțeleg, să fie cîrmuită de oameni fără nici o valoare; al doilea, clerul înalt, care a îngăduit guvernelor să alcătuiască Sinodul din nepregătiți, ciraci ai cluburilor politice, iar nu valori bisericesti; și al treilea, cel mai mare vinovat, e clerul întregii biserici, care, din expectativa lui tembelă, nu a reacționat prin puținele lui elemente zise de valoare niciodată împotriva unui asemenea mișelesc asasinat și criminal tratament dat bisericii lor de politicieni.

* * *

Îndreptarea?... prin actualul Sinod nu poate veni. Cine ar mai cere acestui for, să

se refacă prin el însuși? Avem ierarhii meritați. O societate creștină pasivă ca a noastră și un cler în cea mai răsăriteană indolență ca al nostru, nu poate avea și nici nu merită alți ierarhi. Deci, zădarnic ar pierde cineva vreme răsboindu-se cu ierarhii Sinodului prezent, îndreptarea lor fiind tîrzie și chiar imposibilă.

Nădejdea trebuie căutată în viitor. Întregul cler conștient trebuie să ceară viitorilor candidați pentru înaltele demnități cîrmuitoare ale bisericii, cît mai multe calități corespunzătoare, între care trebuie să primeze: inteligența, o solidă pregătire teologică și energia cuvenită oamenilor de acțiune. Iar deoarece recrutarea aceasta nu se poate face dela zi la zi, ci după ani de pregătire, pînă atunci patriarhatul să fie sprijinit de un sinod permanent, în care să între și elemente valoroase din clerul de mir, lucru ce nu ar jigni întru nimic canonicitatea Sinodului propriu zis, ba dimpotrivă l-ar ajuta și l-ar sprijini, dîndu-i viața rodnică dorită de toată lumea, care să muncească potrivit unui program la împlinirea treptată a lipselor acestei biserici și să acopere măcar pe viitor nulitatea cîrmuitorilor slabi.

Întregirea aceasta, trebuie să formeze punctul principal din programul de acțiune al clerului nostru, fiind de extremă însemnătate și de vitală necesitate. Amin.

Cețiți și răspândiți: „UNIREA”

publică tot atunci. Conferențiază o seamă de notorietăți a vieții publice maghiare de aici, tratând, din punctul de vedere al bisericii, dreptul ce-l are biserica asupra copilului; apoi chestiile: proprietății private, a luptei dintre colectivism și individualism, a dreptului la muncă și la plată pentru munca prestată, și chestia rolului ce-i revine femeii creștine în viața socială.

Punctul culminant al congresului au fost însă cuvântările vestitului p. jezuit Bangha, ținute a doua zi, când, după a doua vorbire, i-s'a notificat, lui și publicului prezent, cumcă chestia *cotidianului catolic maghiar ardelean* e trecută deja în stadiul proximei realizări.

După numeroase alte cuvântări și conferințe congresul s'a încheiat cu o strălucită procesiune euharistică condusă de ep. Pacha al Timișorii, pe lângă asistența celor vre-o 10.000 de credincioși în frunte cu ep. Fiedler de Satu-mare.

Manifestarea aceasta impozantă a catolicilor unguri dela noi lor le servește spre cinste, iar nouă spre... meditare.

Știri mărunte

Personale. Preaven. Ordinariat arhiepiscopesc a numit de administratori parohiali pe neohirotoniții: *Vasile Popa* la Aruncuta; *Vasile E. Harșia*, la Milășel; *Istia Popa* la Micoșlaca; *Ionașcu Moise* la Cincu; *Valeriu Pinciu* la Hosman; *Iosif Cristian* la Săsăuși; *Dumitru Bogdan* la Totoiu; *Ioan Tulai* la Câmpia Turzii I.

— P. Ven. Ordinariat al Maramureșului a numit pe p. *Ioan Ilieș* paroh la Potău (prot. Seini); pe p. *Gregoriu Moys* paroh la Roza-vlea (prot. Ieud); pe p. *Patriciu Bârlea* paroh la Crucișor (prot. Seini); pe p. *Romul Avram* adm. local la Berința (prot. Mănăștur); pe p. *Bugen Pop* adm. parohial la Noșig (prot. Silvania); pe p. *Petru Perșe* adm. local la Sârbi-Maramureș (prot. Sighet); pe p. *Valeriu Sabău* adm. local la Ciolt (prot. Chior), iar pe p. protopop onorar *Clemente Pop*, fost paroh în Noșig, l-a trecut în deficiență.

Știința catolică în China. Galbenii „fii ai cerului” din Asia nici nu sunt așa „chinezi” cum s'ar crede. Știu deosebi, mai bine decât atâția europeni semidoști, adevărata știință de cea falsă și, dacă o află, li știu da cinstea și locul ce i-se cuvine, chiar când ea e reprezentată de călugări catolici. Așa, mai nou, au dat vechei și atât de apreciatei universități a Benedictinilor din Peking dreptul de publicitate. Așa că ea va da pe viitor grade și titluri academice recunoscute de stat și valabile pentru ocuparea tuturor carierelor. — Ar putea învăța ceva și unele state europene!

Statistica religioasă a Cehoslovaciei. La sfârșitul anului trecut s'a făcut și în Cehoslovacia un recensământ al populației. Rezultatele lui definitive erau așteptate cu explicabilă curiozitate. În special cele privitoare la situația religioasă. Acum câțiva ani, anume, catolicismul primise o grea lovitură prin mișcarea așa numitei „biserici cehoslovace”, care avea și sprijinul guvernului și favoarea uriașului cor al presei necredincioase. Se credea, deci, că numărul catolicilor a trebuit să scadă simțitor. Cei mai optimiști prorociau o scădere de 8%. — Ei bine, rezultatele sau publicat de curând. Și au desmintit toate prorociile. Scăderea catolicilor este abia de 2'710/0. Sunt anume, în țară: catolici 11.418.862, din o populațiune totală de 14 milioane jumătate, adică 77'500/0; fără confesiune

sunt 853.717 (5'800/0); „biserica cehoslovacă” are abia 793.092 credincioși (5'380/0); iar protestanții 407.266. — Și procentele continuă a se îmbunătăți încă în favorul catolicilor!

Medicil și Acțiunea catolică. Nu de mult Asociația medicilor englezi a ținut o ședință importantă. Au luat parte la ea și mulți medici catolici din Anglia, Scoția și Irlanda. Folosindu-se de prilej au aranjat și ei numai-decât o ședință a lor a parte, în care au hotărât să între în legătură strânsă cu clerul și să țină împreună conferințe populare pe teme teologico-medicale, cum ar fi de ex. scăderea nașterilor, sterilizația ș. a. dând loc și la discuții în toată regula între preoți și medici pe atari teme de neîndoiosă însemnătate, cu deosebire în vremile noastre. — Indicația e cu mult mai limpede și mai categorică, decât să poată scăpa agriștilor noștri.

Locale. Dumineca viitoare, după înălțarea sf. Cruci, va *predica*, în catedrală p. *Petru Cristea*, vice-rectorul seminarului teologic.

— În butul crizei nemiloase, care omoară toată viața noastră economică, *noile cartiere* ale Blajului, pe locurile dobândite din reforma agrară se clădește și amenajază cu zor. Ici o căsuță modestă, colo o adevărată vilă cocheta răsare ca din pământ, pentruca în scurtă vreme să fie sub coperiș. Drumul principal, care strătaie fostul »berc« de peste Târnava, începe a lua formă de stradă, de când e străjuit de stâlpii conductei electrice și e prins între șanțuri drepte. Totuși primăria mai are mult de furcă prin aceste părți. Deocamdată să veghiez mai bine la noile clădiri, cari nu totdeauna își găsesc așezarea potrivită. Ar fi păcat să se clădească și acum în tradiționala neorânduială din bătrâni!

Concurse. Ven. Ordinariat de Baiamare publică, cu terminul de 30 Sept. c., concurs la parohiile: *Berbești* (distr. Sighet); *Călinești* (distr. Sighet); *Medieșul aurit II* (distr. Seini); *Culcea* (distr. Sighet); *Șișești II* (distr. Baiamare) și *Șurdești II* din districtul protopopesc al Maramureșului.

† **Valeria Șurani** n. Bârlea, soția p. Virgil Șurani din Șurdești (eparhia de Nord) și mama alor șapte fii și fiice, a trecut la cele veșnice în 7 Sept. c. în anul 39 al vieții și 21 al căsătoriei. — **Facă-i Domnul parte cu dreptii!**

Telefonul „Unirii”

C. Gherla. Data la care se va ținea congresul general al »Agru«-lui, pe cât știm, încă nu s'a fixat. În zilele acestea însă va ținea comitetul de direcțiune o ședință, care va lua măsurile necesare. Evident, chestiunea organizării »secției religioase« va fi unul din punctele importante ale programului. Anteproiectul de regulament a și fost înaintat Corului episcopesc, pentru prealabilă aprobare. Il vom avea în curând!

M. Sovata. Așteptarea nu a fost zadarnică. Povestea congresului liberal dela Cluj, în care biserica noastră s'a învrednicit de cinstea unor discuțiuni... prea liberale, începe a se limpezi. Cel puțin în partea care ne-a părut nouă din prima clipă prea urâtă, decât să fi putut fi adevărată: rolul celor doi fruntași uniți din Târnava-Mică. »Profesorul din Blaj« care, după gazete, ar fi tăcut chitic la atacurile ce s'au adus bisericii sale, ne trimite o scrisoare, în care își exprimă mirarea și indignarea pentru ponosul ce i-s'a scos. Și cu drept cuvânt, fiindcă D-sa nu numai la faimoasa adunare n-a fost față, dar nici măcar în apropierea Clujului: era pe-atunci în excursiune, tocmai la Orșova și prin vâile Carășului! Evident, reporterii gazetelor uneori ar avea nevoie de ochelari. Altfel fac buclucuri supărătoare. — D. Dr. E. Folea, la rândul său, a trimis ziarului »Națiunea« din Cluj (8 Sept.) o întimpinare, în care respinge categoric acuza ce i-se aduce, nefiind capabil de perfidia ce i-se impută și asigură că este »tot așa fiu credincios bisericii ca și acuzatorii...« Ne bucurăm de sigur cu toții de această declarație francă și categorică. Ne mirăm însă, că d-sa »se miră de domni dela Unirea cari pot să presupună așa ceva« despre D-sa. Fiindcă noi n-am presupus nimic, ci ne-am mirat de ceace am aflat în gazete și am crezut că-i facem un serviciu atrăgându-i atențiunea asupra necesității unei desmintiri, care se impunea. Totuși ne miră și acum, că d. Pordea s'a simțit îndemnat a lua în apărare o biserică, pe care nimeni nu o atacase! — Dar suntem gata, de dragul păcii, să trecem și acest amănunt în seama reporterilor

cari uneori se întâmplă să fie și surzi, nu numai chior. Am zis »reporteri« în plural, fiindcă »Patria« nu e sîni gura vinovată. La fel a scris »Curentul« și »Dimineața.« — Dar bine că nu-i adevărat!

B. Baia-Mare. Principal problema e soluționată corect. Pentru cei cari n-au voit să țină seama de spiritul legii și de cerințele firești ale învățământului, ministerul instrucțiunii a dat directoratelor ministeriale ordinul Nr. 40.386 din 25 Aprilie 1931, în care aprobă ca la »numirile transferările și detașările învățătorilor.. să se țină seama, pe cât se poate legal, de religia învățătorilor și religia elevilor.« — În concret: »In comunele unite să se numească învățători de religie unită iar în cele ortodoxe învățători ortodocși și în comunele cu populațiune de ambele confesiuni românești, învățători de ambele religii.« — Știm și noi, că realitatea e alta. Avem totuși temei legal suficient pentru a cere să se îndrepteze lucrurile. Măcar acolo unde situația este insuportabilă!

B. Turda. Abonamentul e achitat până la 31. III 1932.

B. Lunca Cernii. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

P. Domniu. Am primit abonamentul pe 1931.

B. Năsăud. Chităm primirea sumei de 100 Lei abonament pe o jumătate de an.

P. Roman. Am primit abonamentul pe anul curent

M. Boereni. Am primit 400 Lei, abonament pe 1930 și 1931.

Convocator

P. T. Membri ai »Casinei Române din Blaj« se convoacă prin aceasta la a XXXII adunare generală, care se va ținea Duminecă în 20 Sept. 1931 orele 10^{1/2} a. m. în localul Casinei. — Dacă nu se va întruni numărul reglementar de membri, adunarea se va ținea în 27 Sept. c. ora 10^{1/2} a. m.

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea adunării și designarea alor doi membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul general al comitetului.
3. Raportul casierului.
4. Alegerea comisiunilor pentru censurarea rapoartelor de sub 2 și 3.
5. Raportul comisiunilor de sub 4.
6. Intregirea comitetului.
7. Eventuale propuneri.*)

Blaj, din ședința comitetului ținută la 5 Septembrie 1931.

Dr Ioan Bianu
vice-președinte

Dr Traian Denghel
secretar

*) În sensul art. 10 c. din statute, propunerile se vor trimite Comitetului cu cel puțin trei zile înainte de adunarea generală.

**In atenția parohilor și
curatoratelor bisericesti!**

COMANDAȚI

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare
depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, Str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și
Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți preo-
tești și de rugăciuni. Diferite predicii,
VERSURI LA MORȚI (cântări fu-
nebrale pentru femei, bărbați și
copii). Teatre populare și șco-
lare, monoloage, dialoge. --
Medalii de aluminiu pt.
Reuniuni, cu inscripție
după dorință, etc.etc.

Cereți prețcurent detaliat.

3-10

Sănătatea sugaciului și bucuria mamei e pudra, crema, săpunul HÖFER